

به نام خدا
دانشگاه تهران
دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

درس شبکه‌های عصبی و یادگیری عمیق
تمرین Extra

نام و نام خانوادگی	آرمان فروزش – مهسا ندافی قهنویه
شماره دانشجویی	810100490 – 111946
تاریخ ارسال گزارش	1401.09.28

پاسخ 1. تشخیص تقلب (fraud detection) با استفاده از شبکه عمیق.....6

1-1. بزرگترین چالش ها در توسعه مدل های تشخیص تقلب چیست؟ این مقاله برای حل این

چالش ها از چه متدهایی استفاده کرده است؟.....6

2-1. در مورد معماری شبکه ارائه شده در مقاله به شکل مختصر توضیح دهید. 6

3-1. انواع روش های Resampling موجود برای balance کردن دیتاست را نامبرده و مزایا و معایب

هر کدام را توضیح دهید. 8

4-1. مدل ارائه شده را پیاده سازی کرده و با استفاده از این داده آموزش دهید. 9

5-1. نمودار Heatmap را برای Confusion matrix پیشبینی مدل بر روی داده های تست رسم کنید

و مقادیر Recall, precision, accuracy و f1score را در گزارش ذکر کنید. 16

6-1. با threshold های مختلف برای oversampling عملکرد مدل را بررسی و نمودار recall&

accuracy را رسم کنید. 17

7-1. مدل را با استفاده از داده های unbalanced و بدون حذف نویز، آموزش و موارد سؤال 6 را

گزارش دهید، نتایج دو مدل را با هم مقایسه کنید. 18

پاسخ 3. تشخیص کاراکتر نوری (Optical character recognition).....22

1-3. تفاوت بین شبکه های CNN و DCNN را توضیح دهید. 22

2-3. سه روش بهینه سازی Adam و Adadelta و Momentum را توضیح دهید. 23

3-3. معماری DCNN استفاده شده در مقاله را پیاده سازی کنید. پیش پردازش و نرمالایز سازی های

مورد استفاده را بیان کنید. تعداد لایه های بکار رفته و نوع لایه و علت استفاده از آن ها را توضیح دهید.

به منظور جلوگیری از overfitting چه تکنیکی به کار رفته است. 25

5-3. نمودارهای accuracy و loss و هم چنین Confusion matrix و مقادیر precision, Recall و

f1score را برای هر کدام از سه روش بهینه سازی بیان کرده و مقایسه کنید. 31

6-3. معماری و پارامترهای بهترین شبکه را بیان کنید. 37

شکل‌ها

- شکل 1.1 روند کلی صورت گرفته در مقاله 7
- شکل 2.1 داندلود داده ها 9
- شکل 3.1 بررسی تعدا داده های مربوط به هر کلاس 10
- شکل 4.1 بررسی کلی دیتاست بعد از نرمالیزه کردن 10
- شکل 5.1 ابعاد داده های train, test, val 11
- شکل 6.1 oversampling 11
- شکل 7.1 مدل شبکه denoising autoencoder 12
- شکل 8.1 فرایند آموزش شبکه denoised autoencoder 13
- شکل 9.1 ارزیابی شبکه denoised autoencoder 13
- شکل 10.1 مدل نهایی شبکه 14
- شکل 11.1 ارزیابی training شبکه با oversampling 15
- شکل 12.1 ارزیابی مدل با oversampling بر روی داده های تست 16
- شکل 13.1 الف) نمودار recall-threshold ب) نمودار accuracy-threshold 17
- شکل 14.1 مدل شبکه بدون oversampling 18
- شکل 15.1 ارزیابی training شبکه بدون oversampling 19
- شکل 16.1 ارزیابی مدل بدون oversampling بر روی داده های تست 19
- شکل 17.1 الف) نمودار recall-threshold ب) نمودار accuracy-threshold 20
- شکل 18.1 confusion matrix الف) بدون oversampling ب) با oversampling 20
- شکل 19.1 نمودار recall-threshold الف) بدون oversampling ب) با oversampling 21
- شکل 3-3 معماری CNN 22

- شکل 3-2 معماری DCNN استفاده شده در مقاله 23
- شکل 3-3 چند نمونه از دیتاست پیش پردازش شده 26
- شکل 3-4 خلاصه ای از تعداد پارامترهای موجود در شبکه 21
- شکل 3-5 نمودار دقت و LOSS برای بهینه ساز Adam 32
- شکل 3-6 نمودار دقت و LOSS برای بهینه ساز Adelta 34
- شکل 3-7 نمودار دقت و LOSS برای بهینه ساز Momentum 36

جدول‌ها

جدول 1.1 مدل شبکه استفاده شده برای denoised autoencoder 8

جدول 2.1 مدل شبکه استفاده شده برای classifier 8

جدول 1.3 لایه های موجود در شبکه DCNN 27

پاسخ 1. تشخیص تقلب (fraud detection) با استفاده از شبکه عمیق

۱-۱. بزرگترین چالش‌ها در توسعه مدل‌های تشخیص تقلب چیست؟ این مقاله برای حل این چالش‌ها از چه متدهایی استفاده کرده است؟

با توجه به اینکه امروزه استفاده از کارت‌های اعتباری برای پرداخت بسیار پرکاربرد شده‌اند تشخیص تقلب در این فرایندهای پرداختی امری حیاتی است. استفاده از روش‌های کلاسیک برای تشخیص تقلب، با توجه به اینکه حجم داده‌ها بسیار زیاد است، ناکارآمد است پس امروزه برای تشخیص تقلب از شبکه‌های عصبی عمیق استفاده فراوانی می‌کنند. یکی از مهمترین چالش‌هایی که در استفاده از یادگیری عمیق برای تشخیص تقلب با آن روبرو هستیم، متوازن نبودن دیتاست‌های مربوط به این کار است چراکه همواره بخش کوچکی از داده‌ها مربوط به داده‌های تقلب است (کمتر از یک درصد) و با استفاده از این داده‌ها شبکه در پایان با اینکه دقت بالای 99 درصد دارد، توانایی تشخیص تقلب را ندارد.

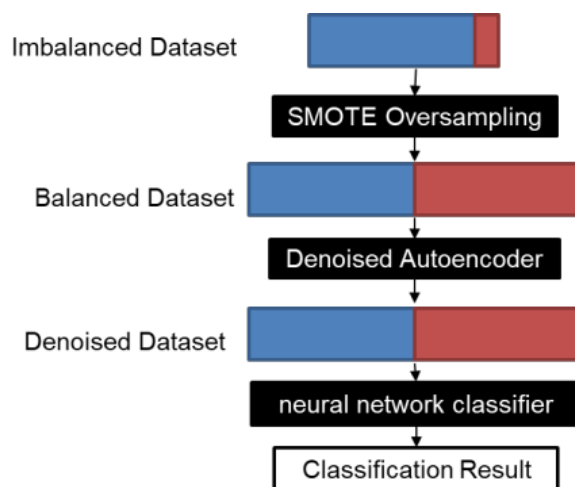
مقاله مربوطه برای حل این مشکل روش oversampling برای متوازن (balance) کردن دیتاست استفاده می‌کند. از طرف دیگر، از یک شبکه autoencoder برای نویزگیری داده‌ها نیز استفاده می‌کند.

۱-2. در مورد معماری شبکه ارائه شده در مقاله به شکل مختصر توضیح دهید.

همانگونه که در بخش قبل اشاره شد این مقاله ابتدا با استفاده از روش‌های oversampling دیتاست مورد استفاده را balance می‌کند و سپس از یک شبکه autoencoder برای نویزگیری داده‌ها استفاده می‌کند و در نهایت از یک شبکه عصبی برای طبقه‌بندی داده‌ها به دو دسته normal و fraud استفاده می‌کند.

دیتاست مورد استفاده در این مسئله، دیتاست Credit Card Fraud Detection-Kaggle می‌باشد. این دیتاست شامل داده‌های مربوط به جزئیات تراکنش‌های مالی می‌باشد که در آن کمتر از 0.5 درصد داده‌ها مربوط به دسته fraud هستند. در این داده‌ها ویژگی‌های اصلی $V_1, V_2, \dots, V_{28}$ هستند که نرمالیزه شده‌اند و در کنار آنها ویژگی‌های Time و Amount نیز قرار دارند که در این مسئله ویژگی Time برای ما اهمیتی ندارد و از آن صرف نظر می‌کنیم و داده‌های مربوط به Amount نیز به نرمالیزه شدن دارند. ویژگی مهم دیگری که در دستاست موجود است Class می‌باشد که برای fraud مقدارش 1 و در بقیه

حالات 1 می باشد که ما از این ویژگی به عنوان خروجی شبکه استفاده می کنیم. روند کلی که در این مقاله انجام می شود در شکل 1.1 قابل مشاهده می باشد.

شکل 1.1 روند کلی صورت گرفته در مقاله

در این مقاله برای انجام oversampling از روش SMOTE استفاده شده اس که در آن برای کلاسی تعداد کمتری داده دارد، داده ایجاد میکند تا دیتاست balance شود.

معماری مورد استفاده برای بخش نویزگیر شبکه در جدول 1.1 قابل مشاهده است. با توجه به اینکه این شبکه autoencoder است پس تعداد ورودی ها و خروجی های شبکه با هم برابر هستند و با توجه به دیتاست مورد استفاده، ویژگی های مورد استفاده ما به عنوان ورودی 29 تا هستند پس سائز ورودی و خروجی شبکه نویزگیر نیز 29 میباشد. این شبکه شامل 6 لایه fully connected میباشد که در نهایت خروجی نویزگیری شده را به ما میدهد. با توجه به اطلاعات مقاله، loss function مورد استفاده برای این شبکه نیز mse میباشد. با توجه به اینکه در مقاله راجع به توابع فعالسازی لایه ها صحبتی نشده، در شبیه سازی آن از تابع relu استفاده می کنیم.

معماری مورد استفاده برای شبکه Classifier نیز در جدول 2.1 قابل مشاهده است. این شبکه نیز یک شبکه fully connected شامل 5 لایه مخفی می باشد که در لایه آخر با توجه به خروجی ما که باینریست، سائز لایه آخر 2 میباشد و در لایه آخر از تابع softmax و در بقیه لایه ها از تابع relu استفاده شده است. Loss fuction این شبکه نیز binary cross entropy می باشد.

جدول 1.1 مدل شبکه استفاده شده برای **denoised autoencoder**

Dataset with noise (29)
Fully-Connected-Layer (22)
Fully-Connected-Layer (15)
Fully-Connected-Layer (10)
Fully-Connected-Layer (15)
Fully-Connected-Layer (22)
Fully-Connected-Layer (29)
Square Loss Function

جدول 2.1 مدل شبکه استفاده شده برای **classifier**

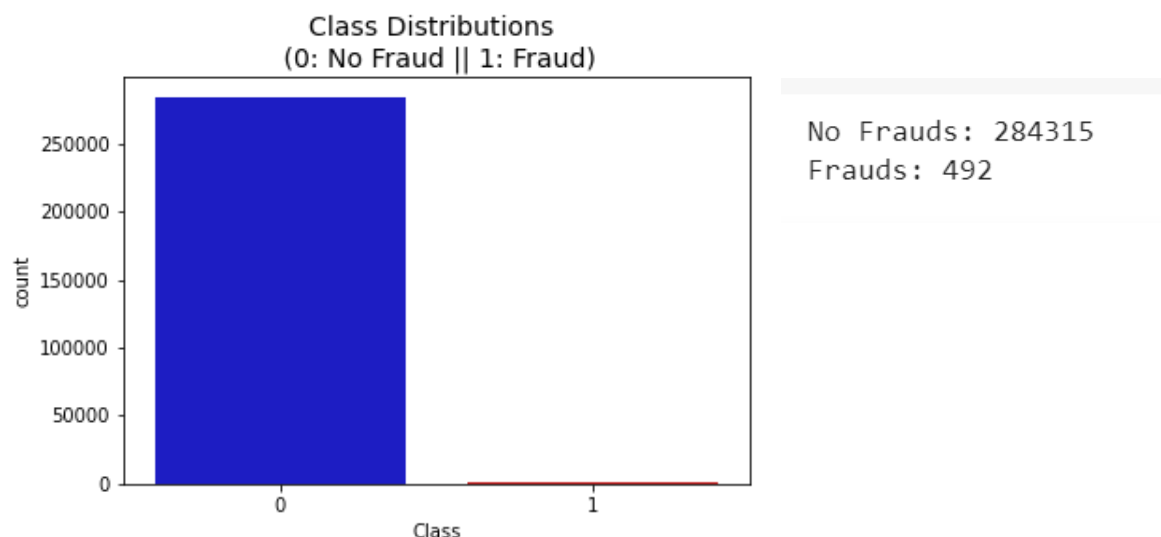
Dataset with noise (29)
Fully-Connected-Layer (22)
Fully-Connected-Layer (15)
Fully-Connected-Layer (10)
Fully-Connected-Layer (5)
Fully-Connected-Layer (2)
SoftMax Cross Entropy Loss Function

3-1. انواع روش‌های Resampling موجود برای balance کردن دیتاست را نامبرده و مزایا و معایب هر کدام را توضیح دهید.

روش‌های resampling برای balance کردن دیتاست‌های نامتوازن استفاده می‌شوند و در کل می‌توان آنها را به سه دسته oversampling، undersampling و hybrid تقسیم بندی کرد. در روش undersampling داده‌های مربوط به کلاسی که اکثریت را تشکیل می‌دهد را بصورت تصادفی پاک می‌کنیم تا اینکه تعداد داده‌های کلاس‌ها باهم برابر شوند. اما در روش oversampling با استفاده از روش‌هایی همچون SMOTE و ADASYN داده‌های مربوط به کلاس اقلیت را با سنتز کردن به تعداد کلاس دیگر می‌رسانیم. در نهایت روش hybrid ترکیبی از دو روش قبلی است.

روش undersampling اصولاً زمانی که اختلاف دو کلاس اقلیت و اکثریت کم باشد مورد استفاده قرار میگیرد. اما در مسائلی که اختلاف این دو کلاس زیاد باشد استفاده از این روش باعث از بین رفتن بخش زیادی از داده‌ها میشود و باعث میشود که دقت شبکه به اندازه مناسبی نرسد.

شکل 3.1 بررسی تعدا داده های مربوط به هر کلاس

با دقت بیشتر در دیتاست و همانگونه که در مقاله نیز ذکر شده بود داده های مربوط به ستون های $v1, \dots, v28$ نرمالیزه شده هستند و تنها داده های مربوط به ویژگی های Time و Amount نیاز به نرمالیزه شدن دارند و با توجه به اینکه در مقاله ذکر شده بود در این مسئله ما از داده های Time استفاده نمیکنیم، پس ستون مربوط به Time را از دیتاست حذف و در ادامه داده های Amount را نیز با استفاده از MinMaxScaler از sklearn نرمالیزه میکنیم و مقادیر آن بین 0 و 1 قرار می گیرند.

	scaled_amount	V1	V2	V3	V4	V5	V6	V7	V8	V9	...
0	0.005824	-1.359807	-0.072781	2.536347	1.378155	-0.338321	0.462388	0.239599	0.098698	0.363787	...
1	0.000105	1.191857	0.266151	0.166480	0.448154	0.060018	-0.082361	-0.078803	0.085102	-0.255425	...
2	0.014739	-1.358354	-1.340163	1.773209	0.379780	-0.503198	1.800499	0.791461	0.247676	-1.514654	...
3	0.004807	-0.966272	-0.185226	1.792993	-0.863291	-0.010309	1.247203	0.237609	0.377436	-1.387024	...
4	0.002724	-1.158233	0.877737	1.548718	0.403034	-0.407193	0.095921	0.592941	-0.270533	0.817739	...

5 rows × 30 columns

شکل 4.1 بررسی کلی دیتاست بعد از نرمالیزه کردن

همانگونه که در شکل 4.1 نیز داده میشود، در نهایت 30 ویژگی داریم که ویژگی Class را به عنوان خروجی (y) و بقیه 29 ویژگی را به عنوان ورودی (x) در نظر میگیریم.

پیش از آن که بخواهیم با استفاده از روش SMOTE داده ها را balance کنیم به دلیلی که در بخش قبل نیز بیان شد باید داده های train, test و val را جدا کرده و SMOTE را تنها بر روی داده های train اعمال کنیم. با توجه به اینکه در مقاله ضربی برای انتخاب train test مشخص نکرده بود، ما 0.2 داده ها را به test و از 0.8 باقیمانده نیز 0.2 را به val و بقیه داده ها را به train اختصاص می دهیم.

Shape of X: (284807, 29)
Shape of y: (284807,)

Number transactions X_train dataset: (182276, 29)
Number transactions y_train dataset: (182276,)
Number transactions X_test dataset: (56962, 29)
Number transactions y_test dataset: (56962,)
Number transactions X_val dataset: (45569, 29)
Number transactions y_val dataset: (45569,)

شکل 5.1 ابعاد داده های train, test, val

برای oversampling داده ها در این مسئله از کتابخانه imblearn استفاده شده است که در آن میتوان با استفاده از دستور SMOTE() و resample کردن داده ها، oversampling را انجام داد، از طرفی نیز میتوان در تابع ذکر شده با تنظیم متغیر sampling_strategy و با قرار دادن عدید بین 0 و 1 در این متغیر، میزان سنتز کردن داده های اقلیت را تعیین کرد، به اینصورت که داده های اقلیت به تعداد ضریب وارد شده در تعدا داده های اکثریت افزایش خواهی یافت، برای مثال با قرار دادن 0.5، تعدا داده های اقلیت به اندازه نصف داده های اکثریت افزایش می یابند.

```
from imblearn.over_sampling import SMOTE

print("Before OverSampling, counts of label '1': {}".format(sum(y_train==1)))
print("Before OverSampling, counts of label '0': {} \n".format(sum(y_train==0)))

sm = SMOTE(sampling_strategy=0.5)
X_train_res, y_train_res = sm.fit_resample(X_train, y_train.ravel())

print('After OverSampling, the shape of train_X: {}'.format(X_train_res.shape))
print('After OverSampling, the shape of train_y: {} \n'.format(y_train_res.shape))

print("After OverSampling, counts of label '1': {}".format(sum(y_train_res==1)))
print("After OverSampling, counts of label '0': {}".format(sum(y_train_res==0)))

Before OverSampling, counts of label '1': 306
Before OverSampling, counts of label '0': 181970

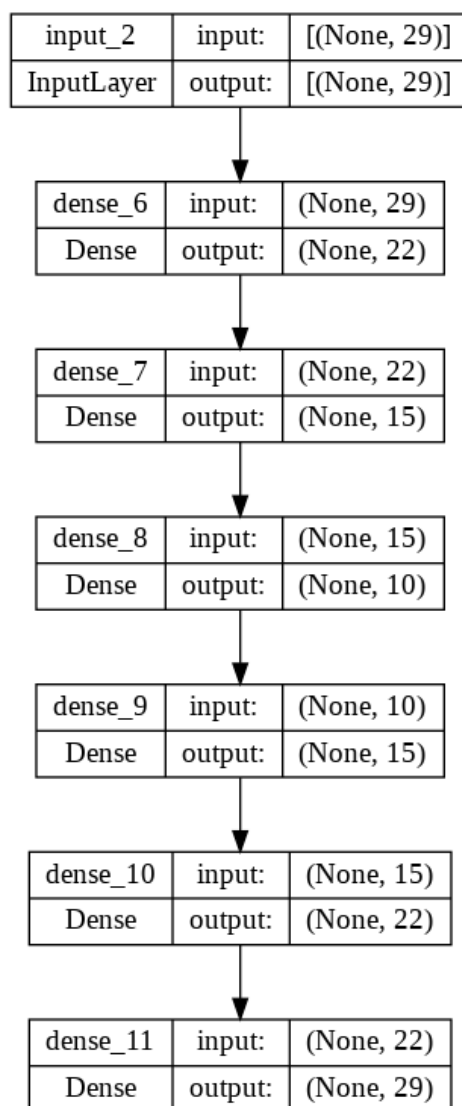
After OverSampling, the shape of train_X: (272955, 29)
After OverSampling, the shape of train_y: (272955,)

After OverSampling, counts of label '1': 90985
After OverSampling, counts of label '0': 181970
```

شکل 6.1 oversampling

همانگونه که در شکل 6.1 مشاهده میکنید، تعداد داده های مربوط به کلاس fraud قبل از oversampling تنها 306 عدد بود که پس از oversampling به 90985 عدد افزایش پیدا کرد.

در ادامه این مقاله از یک شبکه autoencoder برای denoise کردن داده های ورودی استفاده میکند. معماری این شبکه را در شکل 7.1 مشاهده میکنید. برای آموزش این شبکه باید یکسری داده آغشته به نویز گوسی را به عنوان ورودی به شبکه بدهیم و در خروجی، داده های بدون نویز را دریافت کنیم. پس برای ایجا یک دیتاست نویزی از داده های تست استفاده میکنیم و با اضافه کردن نویز با مینگین صفر و واریانس 0.1 به آن یکی دیتاست نویزی جدید ایجاد میکنیم. از دیتاست نویزی ایجا شده به عنوان ورودی autoencoder و از داده های بدون نویز به عنوان خروجی شبکه استفاده می کنیم.

شکل 7.1 مدل شبکه denoising autoencoder

در این شبکه برای همه لایه بجز لایه آخر از تابع فعالسازی ReLU و در لایه آخر هم نیز از تابع linear استفاده شده است. تابع loss function مورد استفاده در این شبکه نیز با توجه به انتخاب مقاله mse میباشد. در این شبکه از adam به عنوان optimizer نیز استفاده شده است. در نهایت پس از 1000 اپاک و batch_size=1024 ، acc_val = 81.36 و loss_val=0.1356 رسید. برای اینکه بهترین وزن های شبکه با توجه به loss_val ذخیره شوند در فرایند آموزش از callback استفاده میکنیم. برای ذخیره کردن بهترین مدل نیز از دستور ModelCheckpoint از کتابخانه keras بهره میبریم و فایل بهترین مدل را در best_model_AutoEncoder.h5 ذخیره میکنیم که در نهایت بعدا میتوانیم با لود کردن آن، از شبکه ای که بهترین وزن ها را دارد استفاده کنیم.

```
import h5py
from keras.callbacks import EarlyStopping, ModelCheckpoint

es = EarlyStopping(monitor='val_loss', mode='min', verbose=1, patience=50)
mc = ModelCheckpoint('best_model_AutoEncoder.h5', monitor='val_loss', mode='min', verbose=1, save_best_only=True)

results_Denoising = Denoising_autoencoder.fit(noise_signal_train, clean_signal_train,
                                              batch_size=1024,
                                              epochs=1000,
                                              shuffle=True,
                                              validation_data = (noise_signal_val, clean_signal_val),
                                              callbacks=[es, mc])
```

شکل 8.1 فرایند آموزش شبکه denoised autoencoder

در نهایت برای اینکه این شبکه را ببینیم تعداد از داده های val آغشته به نویز را به شبکه داده و خروجی آنها را با مقادیر بدون نویز مقایسه میکنیم (خروجی شبکه را از مقادیر واقعی کم مینیم و میبینیم که عملکرد شبکه نسبتا مناسب است.

	scaled_amount	V1	V2	V3	V4	V5	\
18456	0.001225	-0.009171	-0.077504	-0.044878	-0.070162	-0.035370	
62262	0.000359	0.045271	0.318427	0.042105	0.135709	0.132202	
150576	-0.000123	0.083578	-0.062772	-0.034202	-0.029849	0.003076	
152002	-0.000699	-0.071464	-0.124730	0.105225	-0.262551	-0.082694	
197934	0.001621	-0.201798	-0.152492	-0.301745	-0.123606	0.206779	
238493	-0.000541	0.233272	-0.041442	0.397366	-0.208580	0.170981	
123170	0.001318	0.175625	0.026160	-0.085856	-0.086044	-0.267816	
11910	-0.000431	-0.135725	-0.056358	-0.103302	0.027212	0.144614	
266164	0.001150	0.470891	-0.461665	-1.006749	-0.073835	0.432027	
64125	0.001219	-0.210002	0.105827	0.308770	0.017126	0.335073	

شکل 9.1 ارزیابی شبکه denoised autoencoder

با توجه به روند موجود در شکل 1.1 ورودی پس از عبور از denoised autoencoder وارد شبکه Classifier میشود. معماری این شبکه در جدول 2.1 مشاهده میشود که در این شبکه در همه لایه ها به جز لایه آخر از تابع ReLU و در لایه آخر از تابع SoftMax استفاده شده است. Loss function این شبکه نیز با توجه به اینکه کلاس های خروجی دوتا هستند، Binary Cross Entropy میباشد. در نهایت شبکه نهایی بصورت شکل 10.1 می شود.

Model: "model_2"

Layer (type)	Output Shape	Param #
input_3 (InputLayer)	[(None, 29)]	0
model (Functional)	(None, 29)	2349
dense_11 (Dense)	(None, 22)	660
dense_12 (Dense)	(None, 15)	345
dense_13 (Dense)	(None, 10)	160
dense_14 (Dense)	(None, 5)	55
dense_15 (Dense)	(None, 2)	12

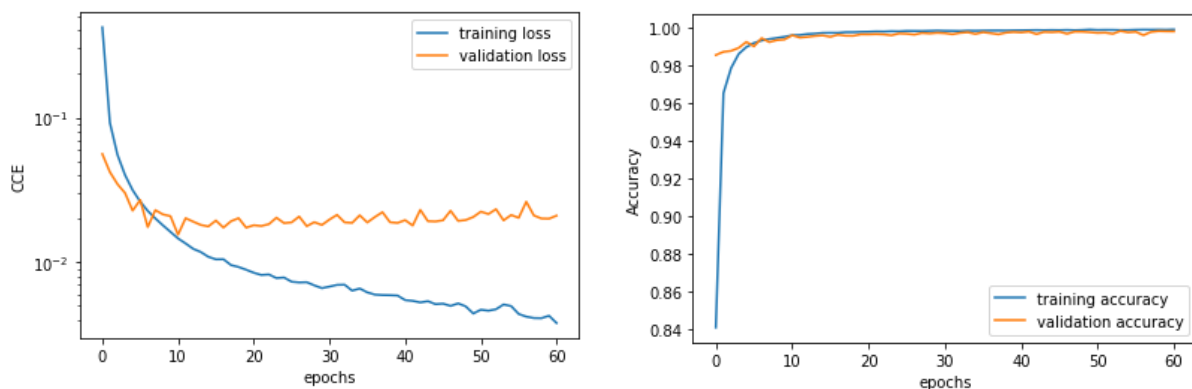
=====
Total params: 3,581
Trainable params: 1,232
Non-trainable params: 2,349
=====

شکل 10.1 مدل نهایی شبکه

همانگونه که مشاهده میشود در این شبکه لایه اول همان شبکه denoised autoencoder است که برای استفاده از آن ابتدا با استفاده از دستور load_model فایل best_model_AutoEncoder.h5 را که بهترین وزن های شبکه autoencoder هستند را لود کرده و به عنوان لایه اول شبکه در نظر میگیریم و ورودی شبکه به این لایه داده شده و سپس خروجی آن وارد شبکه Classifier میشود. دقت شود که باید پس از لود کردن مدل autoencoder وزنه های تمام لایه های آن را با دستور layer.trainable = False, freeze کنیم تا در فرایند آموزش شبکه تغییر نکنند. در نهایت شبکه را با استفاده از adam optimizer آموزش میدهیم و برای ذخیره کردن بهترین وزن ها با توجه به loss_val از callback استفاده میکنیم و بهترین مدل را در best_model_withSMOTE.h5 ذخیره می کنیم.

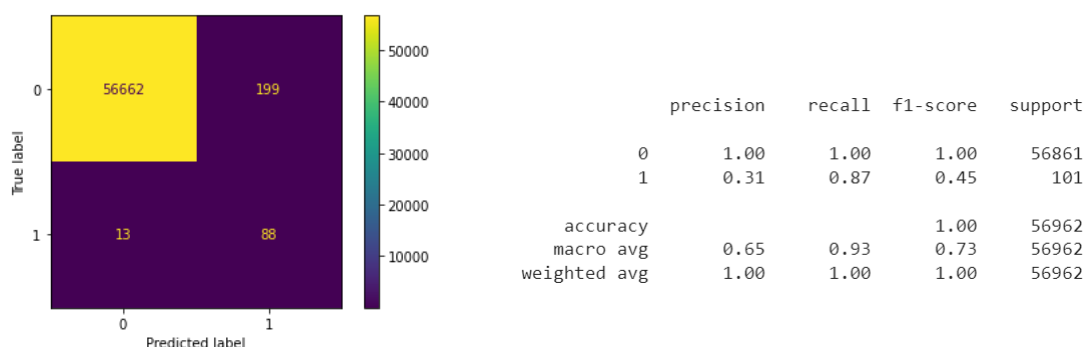
```
results_Classifier = Classifier.fit(X_train_res, y_train_res,
                                    batch_size=1024,
                                    epochs=1000,
                                    validation_data = (X_val, y_val),
                                    shuffle=True,
                                    callbacks=[es, mc])
```

```
Epoch 61/1000
258/267 [=====>...] - ETA: 0s - loss: 0.0038 - acc: 0.9991
Epoch 61: val_loss did not improve from 0.01553
267/267 [=====] - 1s 5ms/step - loss: 0.0038 - acc: 0.9991 - val_loss: 0.0210 - val_acc: 0.9981
Epoch 61: early stopping
```


شکل 11.1 ارزیابی training شبکه با oversampling

۵-۱. نمودار Heatmap را برای Confusion matrix پیشبینی مدل بر روی داده‌های تست رسم کنید و مقادیر Recall، precision، accuracy و f1score را در گزارش ذکر کنید.

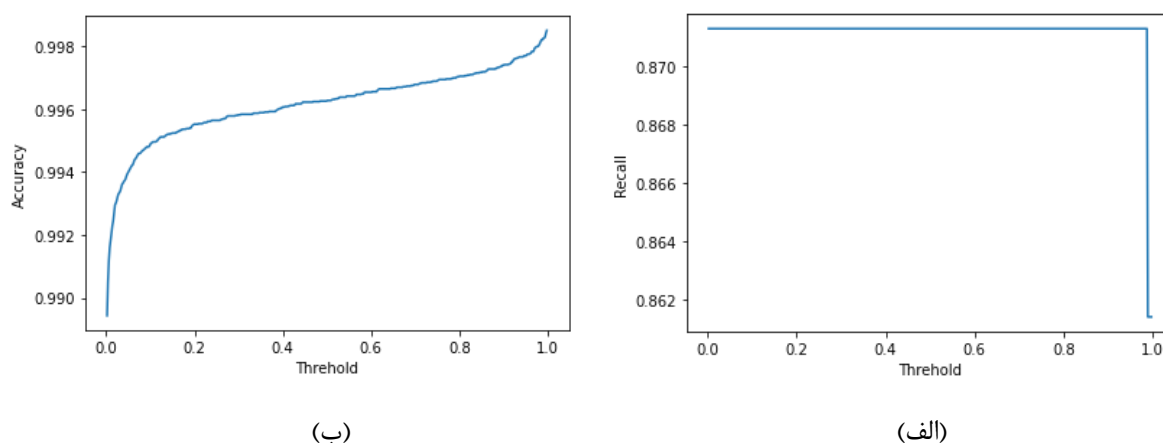
شکل 12.1 ارزیابی مدل با **oversampling** بر روی داده‌های تست

همانگونه که در شکل 12.1 مشاهده میشود دقت نهایی مدل 100 میباشد اما اگر به دقت کلاس‌ها توجه کنیم میبینیم که مدل در تشخیص کلاس fraud به اندازه تشخیص کلاس no fraud بخوبی عمل نمیکند که دلیل اصلی آن imbalance بودن دیتاست که حتی با وجود oversampling هم دیتاهای ایجاد شده بسیار شبیه دیتاهای موجود در داده‌های train هستند و شبکه در مقابل داده‌های اقلیتی که ندیده است ضعف دارد. پس برای اینکه ارزیابی بهتری داشته باشیم باید به مقادیر precision و recall توجه کنیم. با توجه به تعریف ما در این مسئله هنگام ارزیابی، کلاس positive کلاس fraud (1) و کلاس negative کلاس no fraud (0) در نظر گرفته شده است. پس با توجه به رابطه $Recall = \frac{TP}{TP+FN}$ ، نشان دهنده نسبت تشخیص‌های درست تراکنش‌های fraud به مجموع تعداد درست تراکنش‌های fraud و تراکنش‌هایی که fraud بوده و به اشتباه no fraud تشخیص داده شده‌اند. با توجه به اینکه این مقدار 87 درصد به دست آمده نشان میدهد که این شبکه تعداد بسیار اندکی (13) تا از تراکنش‌هایی که fraud بوده را به اشتباه no fraud تشخیص داده است که با توجه به هدف مسئله که تشخیص حداکثری fraud بوده است عملکرد مناسبی است.

۱-6. با threshold های مختلف برای oversampling عملکرد مدل را بررسی و نمودار recall& accuracy را رسم کنید.

در این مسئله برخلاف خواسته سوال مفهوم *threshold* را برای *SoftMax* در نظر گرفتیم. همانگونه که میدانیم تابع *SoftMax* با توجه به تعداد کلاس های خروجی که در این مسئله دوتاست، دو مقدار میدهد که این دو مقدار احتمال وجود ورودی در یکی از آن دو کلاس است و این دو مقدار عددی بین 0 و 1 هستند که مجموع آنها 1 خواهد بود. حال هرچه شبکه دقیق تر باشد، با افزایش *Threshold* نباید مقدار *recall* خیلی کاهش بیابد که این یعنی خروجی شبکه با احتمال بسیار نزدیک صفر به ما داده می شود.

شکل 13.1 نمودار (الف) *recall-threshold* (ب) نمودار *accuracy-threshold*

همانگونه که مشاهده میشود روند نزولی بسیار کمی در نمودار *recall* اتفاق افتاده است که این نشان دهنده عملکرد بسیار خوب شبکه در تشخیص درست تراکنش های *fraud* است (نتایج به دست آمده از نتایج مقاله بهتر شده است!). از طرفی نیز روند صعودی مناسب *acc* نیز در قسمت (ب) مشاهده میشود که دلیل تفاوت آن با نمودار مقاله به دلیل این است که ما ارزیابی ها را بر روی مدل با بهترین وزن ها براساس *loss_val* انجام دادیم.

7-1. مدل را با استفاده از داده‌های unbalanced و بدون حذف نویز، آموزش و موارد سؤال 6 را گزارش دهید، نتایج دو مدل را با هم مقایسه کنید.

برای آموزش شبکه با داده‌های unbalance، بعد از جداسازی داده‌های train, test و val همین داده‌ها را به عنوان ورودی به شبکه می‌دهیم. در این حالت دیگر نیاز به لود کردن مدل autoencoder نیز نمی‌باشد و مدل شبکه بصورت شکل 14.1 خواهد بود.

Model: "model"

Layer (type)	Output Shape	Param #
input_1 (InputLayer)	[(None, 29)]	0
dense (Dense)	(None, 22)	660
dense_1 (Dense)	(None, 15)	345
dense_2 (Dense)	(None, 10)	160
dense_3 (Dense)	(None, 5)	55
dense_4 (Dense)	(None, 2)	12

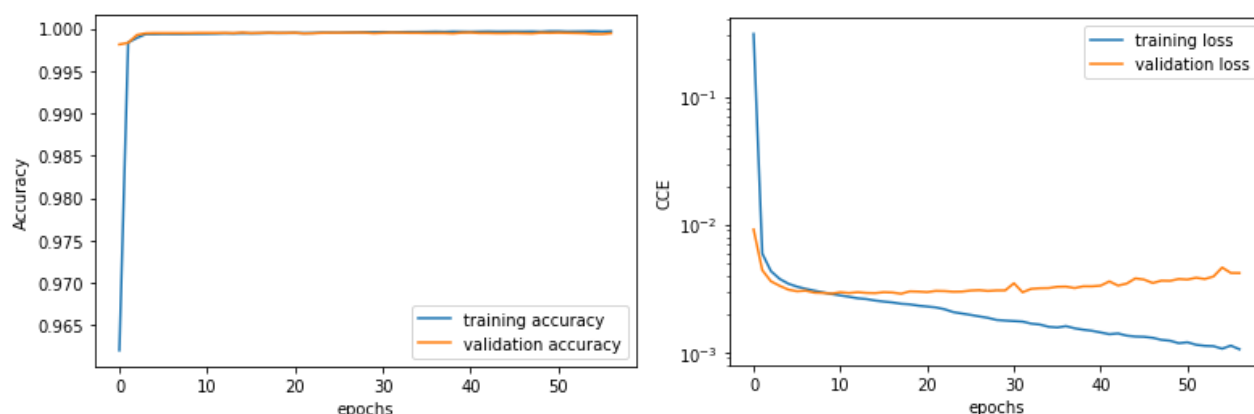
=====
 Total params: 1,232
 Trainable params: 1,232
 Non-trainable params: 0
 =====

شکل 14.1 مدل شبکه بدون **oversampling**

همانگونه که مشاهده میشود داده‌های ورودی مستقیماً وارد لایه اول Classifier میشوند. در این شبکه نیز در همه لایه‌ها به جز لایه آخر از تابع ReLU و در لایه آخر از تابع SoftMax استفاده شده است. Loss function این شبکه نیز با توجه به اینکه کلاس‌های خروجی دوتا هستند، Binary Cross Entropy انتخاب شده است. برای اینکه شرایط برای هردو شبکه یکسان باشد، این شبکه را نیز به تعداد 57 اپیاک که برابر است با تعداد اپیاک‌های حالت قبل آموزش می‌دهیم و شبکه با بهترین وزن‌ها را در best_model_withoutSMOTE.h5 ذخیره می‌کنیم.

```
results_Classifier = Classifier.fit(X_train, y_train,
                                    batch_size=1024,
                                    epochs=57,
                                    validation_data = (X_val, y_val),
                                    #shuffle=True,
                                    callbacks=[mc])
```

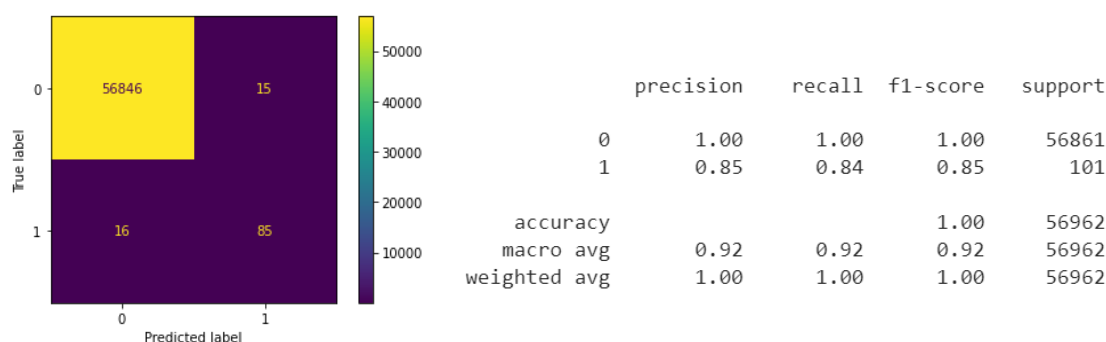
```
179/179 [=====] - 1s 4ms/step - loss: 0.0011 - acc: 0.9996 - val_loss: 0.0042 - val_acc: 0.9994
Epoch 57/57
168/179 [=====>..] - ETA: 0s - loss: 9.9845e-04 - acc: 0.9997
Epoch 57: val_loss did not improve from 0.00288
179/179 [=====] - 1s 4ms/step - loss: 0.0011 - acc: 0.9997 - val_loss: 0.0042 - val_acc: 0.9995
```


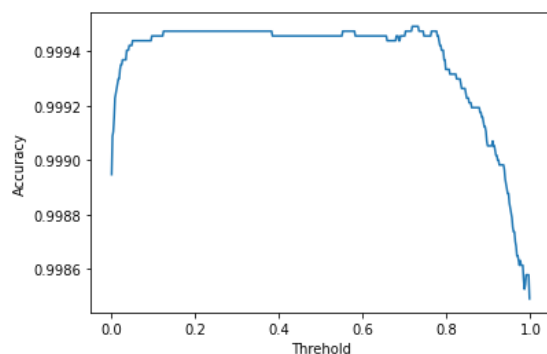
شکل 15.1 ارزیابی training شبکه بدون oversampling

همانگونه که مشاهده میشود شبکه به خوبی آموزش دیده و حتی val_loss در آموزش شبکه نیز از شبکه با oversampling نیز کمتر شده است.

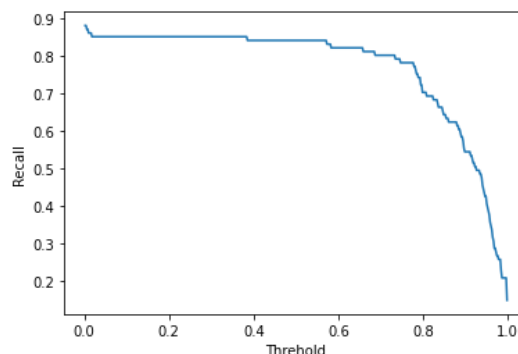
در نهایت نتایج ارزیابی این مدل روی داده های تست در شکل 16.1 قابل مشاهده است.

شکل 16.1 ارزیابی مدل بدون oversampling بر روی داده های تست

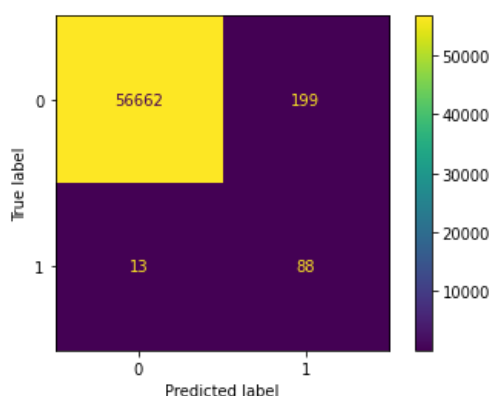
(ب)

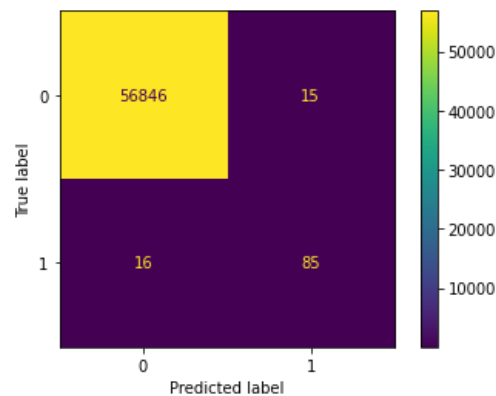
(الف)

شکل 17.1 الف) نمودار recall-threshold (ب) نمودار accuracy-threshold

با دقت در نتایج نهایی میبینیم که این شبکه نیز دقت 100 درصد دارد اما recall این شبکه نسبت به حالت با oversampling 3 درصد کمتر است که نشان دهنده این است که 3 داده مربوط به fraud را در دسته no fraud دسته بندی کرده است (با توجه به confusion matrix). اما این شبکه در تشخیص درست داده های no fraud عملکرد بسیار بهتری دارد و به همین دلیل نیز precision این شبکه با اختلاف از حالت قبل بهتر است اما در این مسئله برای ما این مورد که Fraud ها را بهتر تشخیص دهیم گزینه مورد اهمیت تر است. در حالت کلی همواره بین precision و recall حالت trade-off وجود دارد، اگر بخواهیم recall بالاتری داشته باشیم، precision کاهش خواهد یافت.

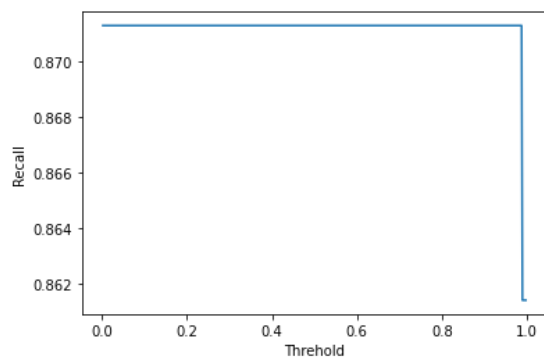

(ب)

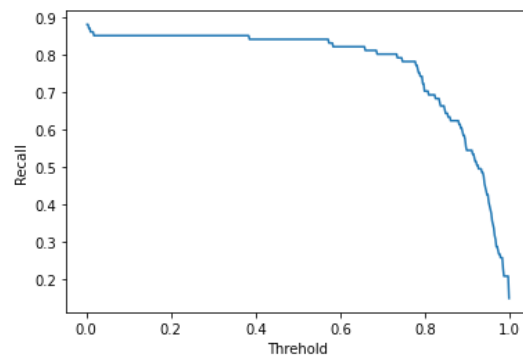

(الف)

شکل 18.1 confusion matrix الف) بدون oversampling (ب) با oversampling

(ب)

(الف)

شکل 19.1 نمودار recall-threshold (الف) بدون oversampling (ب) با oversampling

همانگونه که در تصویر 18.1 مشاهده میشود با مقایسه confusion matrix ها میبینیم که در مدل با oversampling 88 مورد از 101 مورد fraud به درستی تشخیص داده شده است اما در مدل بدون oversampling این مقدار 85 مورد است.

از طرفی نیز با توجه به شکل 19.1 در این مدل، recall با افزایش threshold رفته رفته کاهش میابد و به صفر میرسد که نشان دهنده این است که با افزایش threshold توانایی تشخیص fraud را از دست می دهد.

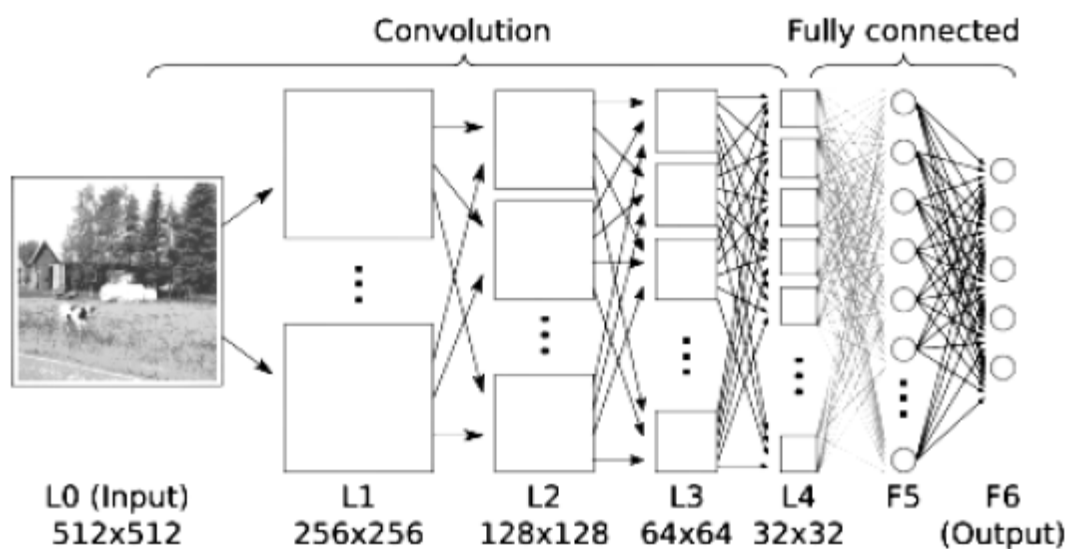
پاسخ 3. تشخیص کاراکتر نوری (Optical character recognition)

در این سوال با استفاده از دیتاست HODA به بررسی تشخیص اعداد دست نویس فارسی با استفاده از optimizer های متفاوت میپردازیم.

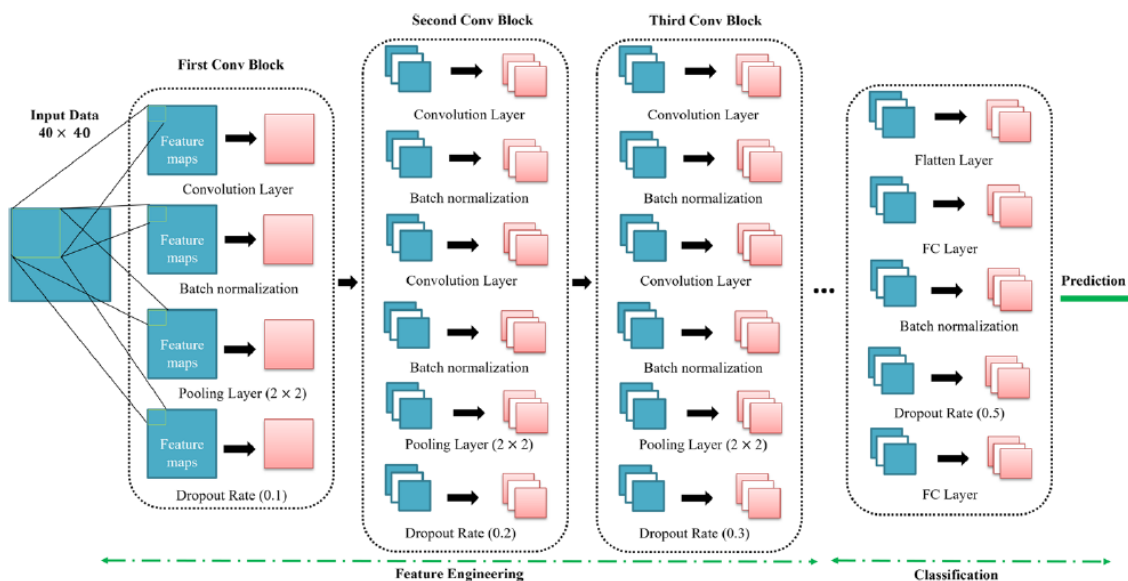
1-3. تفاوت بین شبکه های CNN و DCNN را توضیح دهید.

شبکه های کانولوشنی برای استخراج ویژگی از تصاویر استفاده میشود این دو شبکه تفاوت چندانی به جز در تعداد لایه ها با یکدیگر ندارند بیشتر معماری های مدرن شبکه های کانولوشنی بین 30 تا 100 لایه در خود دارند. DCNN برای شناسایی اجسام و الگو ها از لایه های کانولوشنی مجزا استفاده میکند که از الگوی عصبی سه بعدی موجود در قشر بینایی حیوانات الهام گرفته شده است.

نمونه ای از شبکه CNN و DCNN در شکل زیر دیده میشود.

شکل 1-3 معماری CNN

شکل 2-3 معماری DCNN استفاده شده در مقاله

2-3. سه روش بهینه سازی Adam و Adadelta و Momentum را توضیح دهید.

• Adam

الگوریتم آدام یک الگوریتم بهینه‌سازی است که می‌توان از آن به جای روش گرادیان کاهشی تصادفی کلاسیک برای به‌روزرسانی وزن‌های شبکه بر اساس تکرار در داده‌های آموزشی استفاده کرد. الگوریتم آدام را می‌توان به عنوان ترکیبی از RMSprop و گرادیان نزولی تصادفی با گشتاور (Momentum) در نظر گرفت.

Adam با نگه داشتن moving averages of gradient مشابه RMSProp و مربع آن درست مانند Adadelta کار می‌کند. علاوه بر این، به روز رسانی آن متناسب است.

biased gradient

$$r_t = \nabla_{\theta} f_t(\theta_{t-1}),$$

$$s_t = w_1.s_{t-1}(1 - w_1).r_t, \text{ (update biased 1st momentum estimate)}$$

$$d_t = w_2.d_{t-1}(1 - w_2).r_t^2, \text{ (update biased 2nd momentum estimate)}$$

$$\hat{s}_t = \frac{s_t}{(1 - w_1^t)}, \text{ (bias 1st momentum)}$$

$$\hat{d}_t = \frac{d_t}{(1 - w_2^t)}, \text{ (bias 2nd momentum)}$$

$$\theta_t = \theta_{t-1} - \alpha \frac{\hat{s}_t}{(\sqrt{\hat{d}_t} + \epsilon)}, \text{ (update parameter)}$$

در اینجا $f(\theta)$ تابع اسکالر تصادفی است. و معادلات زیر به روز رسانی Adam را انجام می‌دهند.

$$\alpha_t = \alpha \cdot \frac{\sqrt{1 - \omega_2^t}}{1 - \omega_1^t},$$

$$\theta_t = \theta_{t-1} - \alpha_t \cdot \frac{s_t}{\sqrt{d_t + \varepsilon}}.$$

آسان بودن پیاده سازی ، نیاز کم به حافظه ، محاسبات بهینه ، عد وابستگی به مقیاس دهی مجدد قطری گرادیان ، مناسب بودن برای مسائل دارای داده یا پارامتر زیاد و مسائلی با گرادیان های نویزدار ، نیاز به تنظیم پارامتر کم از ویژگی های این الگوریتم می باشد.

• Adadelta

برای غلبه بر مشکل decaying learning rate که در که در adaGrad با آن مواجه می شویم، الگوریتم یادگیری جدیدی به نام Adadelta معرفی شد. با تنظیم اندازه پنجره، تجمع گرادیان مربع قبلی را مانند adagrad محدود می کند. نرخ یادگیری به طور کلی جذر نسبت بین میانگین متحرک مربع گرادیان و مربع به روز رسانی وزن است.

در اینجا، میانگین در حال اجرا به عنوان $E[g^2]_t$ نشان داده می شود و به گرادیان فعلی و میانگین قبلی بستگی دارد.

$$E[g^2]_t = \gamma E[g^2]_{t-1} + (1 - \gamma)g_t^2;$$

اکنون معادله اصلاح شده SGD به روز رسانی با توجه به بردار به روز رسانی پارامتر را می توان به صورت زیر نوشت.

$$\Delta\theta_i = -\eta \cdot g_{t,i},$$

$$\theta_{t+1} = \theta_t + \Delta\theta_t,$$

$$\Delta\theta_t = -\frac{\eta}{\sqrt{E[g^2]_t + \varepsilon}} \cdot g_t,$$

در نتیجه خواهیم داشت:

$$\Delta\theta_t = -\frac{\eta}{RMS[g]_t} \cdot g_t.$$

در این روش نرخ یادگیری کاهش نمی یابد و آموزش متوقف نمیشود اما نیازمند محاسبات زیاد است.

• Momentum

Momentum با هدف کاهش واریانس در گرادیان کاهشی تصادفی ابداع شد. Momentum، همگرایی به جهت مورد نظر را تسریع بخشیده و از گرایش به جهات نامربوط پیشگیری می‌کند. در این روش به جای اینکه تنها از مقدار گرادیان در مرحله ی فعلی به منظور هدایت جستجو استفاده شود، Momentum گرادیان مراحل گذشته را نیز محاسبه می‌کند و از آن برای تعیین جهت گرادیان استفاده می‌کند. هایپرپارامتر دیگری موسوم به Momentum در این روش استفاده می‌شود.

در درجه اول، SGD یکی از روش های بهینه سازی قابل دسترس است. با این حال، زمان صرف شده برای آموزش مدل نسبتاً بالاتر است. بنابراین، برای انجام همگرایی سریعتر، SGD با بهینه سازهای دیگر مانند Adam، adadelta و momentum بهینه می‌شود. وقتی در مورد تکانه صحبت می‌کنیم، توپ در حال حرکت به سمت پایین تپه به جمع آوری تکانه ادامه می‌دهد و در مسیر خود شتاب می‌گیرد تا به سرعت نهایی برسد. همین پدیده در مورد پارامتر به روز شده ما نیز اتفاق می‌افتد. ابعاد بیان تکانه در جهت مربوطه (در جهت نقطه گرادیان) افزایش می‌یابد و برای ابعادی که شیب آنها تغییر جهت می‌دهد، کاهش می‌یابد. این کار با افزودن کسر زمان گذشته بردار به روز رسانی به بردار به روز رسانی فعلی انجام می‌شود. به این ترتیب، کاهش به روز رسانی پارامتر اضافی صورت می‌گیرد. در نتیجه، همگرایی سریعتر با ضریب تکانه (γ) صورت می‌گیرد.

$$v_t = \gamma v_t - 1 + \eta \nabla_{\theta} J(\theta),$$

$$\theta = \theta - v_t,$$

برای به روز رسانی وزنها نیز اط معادلات زیر استفاده میشود:

$$v_t = \mu v_{t-1} - \alpha \nabla L_t(\omega_{t-1}),$$

$$\omega_t = \omega_{t-1} + v_t.$$

این روش نوسانات و واریانس بالای پارامترها را کاهش میدهد و همگرایی سریعی نسبت به گرادیان کاهشی دارد اما با اضافه شدن هایپرپارامتری دیگر که باید بصورت دستی و دقیق محاسبه شود میتواند مشکل ساز باشد.

3-3. معماری DCNN استفاده شده در مقاله راپیاده سازی کنید. پیش پردازش و نرمالایز سازی های مورد استفاده را بیان کنید. تعداد لایه های بکار رفته و نوع لایه و علت استفاده از آن ها را توضیح دهید. به منظور جلوگیری از overfitting چه تکنیکی به کار رفته است.

• پیش پردازش

دیتاست مورد نظر شامل 102352 نمونه از اعداد 0 تا 9 دست نویس می باشد که 60000 داده ی آموزشی و 20000 داده ی تست را در بر میگیرد این دیتا باید در 10 کلاس ، کلاس بندی شود.

طبیعت دیتاست دیجیتال ورودی میتواند در کارایی شبکه تاثیر گذار باشد پس بهت است قبل از هرگونه پردازش ریداندانس موجود در دیتا را از بین ببریم در این مقاله ابتدا تمام تصاویر موجود در دیتا به سایز 40*40 تغییر پیدا کرده است سپس دیتا به باینری 0 برای پس زمینه و تا 255 برای اعداد تبدیل شده است پس از ان با تقسیم بر 255 (نرمالایز کردن دیتا) و سپس با ترشلد گذاری به 0 و 1 تبدیل شده شده است. برای لیبل هر تصویر نیز به **one-hot** تبدیل شده است کد زیر پیش پردازش انجام شده را نشان میدهد.

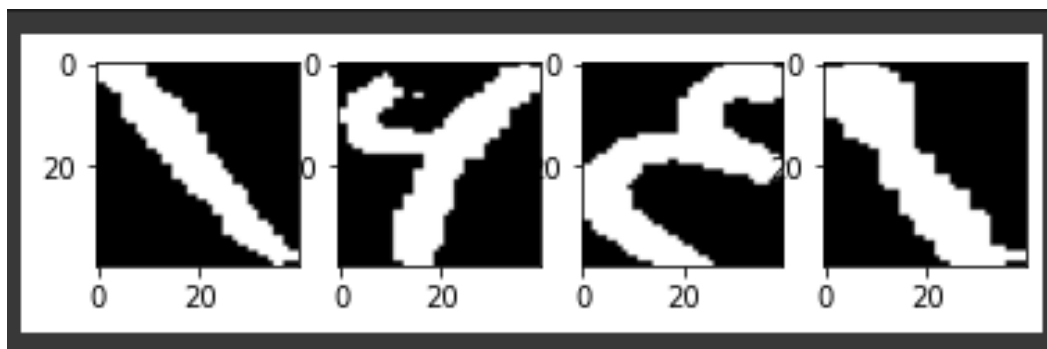
```
def preprocessing(dataset_path):
    images, labels = read_cdb(dataset_path)
    assert len(images) == len(labels)

    IMAGES = np.zeros(shape=[len(images), 40, 40], dtype=np.float32)
    LABELS = np.zeros(shape=[len(labels)], dtype=int)

    for i in range(len(images)):
        image = images[i]
        image = cv2.resize(image, (40,40))#resize
        image = image / 255 #normalization
        image = np.where(image >= 0.5, 1, 0)#binarization
        IMAGES[i] = image
        LABELS[i] = labels[i]

    LABELS = to_categorical(LABELS.astype(dtype=np.float32))# One-hot encoding label
    return IMAGES, LABELS
```

چند نمونه از تصاویر پس از پیش پردازش در زیر دیده میشود:

شکل 3-3 چند نمونه از دیتاست پیش پردازش شده

• معماری شبکه DCNN

بصورت بصری میتوان نوع لایه های موجود در معماری شبکه طراحی شده را مشاهده کرد جرئیات بیشتر در جدول زیر مشاهده میشود.

جدول 1-3 لایه های موجود در شبکه DCNN

Block	No of Filter	Stride	Layers	Filter Size
Image Input	-	-	40*40*1	-
Feature Extraction				
1st Conv-Block	64	1*1	Conv Layer	3*3
	-	1*1	Activation Layer (Relu)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	-	2*2	Pooling Layer	3*3
	-	-	Dropout (0.1)	-
2nd Conv-Block	128	1*1	Conv Layer	3*3
	-	1*1	Activation Layer (Relu)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	128	1*1	Conv Layer	3*3
	-	1*1	Activation Layer (Relu)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	-	2*2	Pooling Layer	3*3
	-	-	Dropout (0.2)	-
3rd Conv-Block	256	1*1	Conv Layer	3*3
	-	1*1	Activation Layer (Relu)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	256	1*1	Conv Layer	3*3
	-	1*1	Activation Layer (Relu)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	-	2*2	Pooling Layer	3*3
	-	-	Dropout (0.3)	-
4th Conv-Block	512	1*1	Conv Layer	3*3
	-	1*1	Activation Layer (Relu)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	512	1*1	Conv Layer	3*3
	-	-	Batch Normalization	-
	-	2*2	Pooling Layer	3*3
	-	-	Dropout (0.4)	-
Classification Block				
	-	-	Flatten Layer	-
	-	-	FC Layer (1024)	-
	-	-	Batch Normalization	-
	-	-	Dropout (0.5)	-
	-	-	FC Layer (10 classes)	-
	-	-	Output	-

کد این شبکه در زیر با استفاده از کراس دیده میشود:

```
model = Sequential()

# 1st Conv-Block
model.add(Conv2D(64, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), input_shape=(
40, 40,1), padding='same'))
model.add(Activation('relu'))
model.add(MaxPooling2D(pool_size=(3,3), strides=(2,2)))
model.add(Dropout(0.1))

# 2nd Conv-Block
model.add(Conv2D(128, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), padding='same
'))
model.add(Activation('relu'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(Conv2D(128, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), padding='same
'))
model.add(Activation('relu'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(MaxPooling2D(pool_size=(3,3), strides=(2,2)))
model.add(Dropout(0.2))

# 3rd Conv-Block
model.add(Conv2D(256, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), padding='same
'))
model.add(Activation('relu'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(Conv2D(256, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), padding='same
'))
model.add(Activation('relu'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(MaxPooling2D(pool_size=(3,3), strides=(2,2)))
model.add(Dropout(0.3))

# 4th Conv-Block
model.add(Conv2D(512, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), padding='same
'))
model.add(Activation('relu'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(Conv2D(512, kernel_size=(3,3), strides=(1, 1), padding='same
'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(MaxPooling2D(pool_size=(3,3), strides=(2,2)))
model.add(Dropout(0.4))

# Classification Block
model.add(Flatten()) # 3D feature => 1D feature vector
```

```

model.add(Dense(1024, activation='relu'))
model.add(BatchNormalization())
model.add(Dropout(0.5))
model.add(Dense(10, activation='softmax'))

```

max_pooling2d_9 (MaxPooling 2D)	(None, 9, 9, 128)	0
dropout_11 (Dropout)	(None, 9, 9, 128)	0
conv2d_17 (Conv2D)	(None, 9, 9, 256)	295168
activation_15 (Activation)	(None, 9, 9, 256)	0
batch_normalization_16 (Batch Normalization)	(None, 9, 9, 256)	1024
conv2d_18 (Conv2D)	(None, 9, 9, 256)	590080
activation_16 (Activation)	(None, 9, 9, 256)	0
batch_normalization_17 (Batch Normalization)	(None, 9, 9, 256)	1024
max_pooling2d_10 (MaxPooling 2D)	(None, 4, 4, 256)	0
dropout_12 (Dropout)	(None, 4, 4, 256)	0
conv2d_19 (Conv2D)	(None, 4, 4, 512)	1180160
activation_17 (Activation)	(None, 4, 4, 512)	0
batch_normalization_18 (Batch Normalization)	(None, 4, 4, 512)	2048
conv2d_20 (Conv2D)	(None, 4, 4, 512)	2359808
batch_normalization_19 (Batch Normalization)	(None, 4, 4, 512)	2048
max_pooling2d_11 (MaxPooling 2D)	(None, 1, 1, 512)	0
dropout_13 (Dropout)	(None, 1, 1, 512)	0
flatten_2 (Flatten)	(None, 512)	0
dense_4 (Dense)	(None, 1024)	525312
batch_normalization_20 (Batch Normalization)	(None, 1024)	4096
dropout_14 (Dropout)	(None, 1024)	0
dense_5 (Dense)	(None, 10)	10250
=====		
Total params: 5,194,122		
Trainable params: 5,188,490		
Non-trainable params: 5,632		
=====		

شکل 3-4 خلاصه ای از تعداد پارامترهای موجود در شبکه

حال به بررسی لایه های موجود میپردازیم:

در لایه ی ورودی تصاویر با ابعاد (40,40,1) واردش شبکه میشوند در هر لایه شبکه CONV2D با ویژگی های مورد نظر قرار داده شده و سپس در هر مرحله لایه های زیر طبق جدول 3-1 قرار داده میشود بدین منظور از 4 لایه کانولوشن استفاده شده است.

• Batch Normalization:

عبارت است از نرمالیزه کردن batch های ورودی به یک لایه در آموزش یک شبکه عصبی عمیق. این کار به پایداری هر چه بیشتر فرآیند آموزش شبکه منجر می شود و همچنین تعداد epoch های لازم برای دستیابی به نتیجه مورد نظر را به طرز موثری کاهش می دهد.

$$x_{normalized} = \frac{x - \mu}{\sigma}$$

ممکن است یادگیری به شدت به مقادیر اولیه وابسته شود و دوما فرایند یادگیری نتواند خود را به مقادیر بهینه نهایی برساند بلکه در حواشی آن در حال جابجایی باشد. با استفاده از batch normalization می توان تا حد زیادی از این موارد جلوگیری کرد. در واقع در این روش با white کردن ماتریس covariance تا حدود زیادی مدل آماری ورودی ها را در طی فرایند یادگیری ثابت نگه می دارد.

• Pooling:

این عملگر سایز feature map را کاهش می دهد و در نتیجه تعداد پارامترهای لازم برای آموزش شبکه کاهش می یابد که این خود به کمتر شدن محاسبات می انجامد. همچنین این لایه نقاطی از feature map که دارای مقادیر چشمگیرتری هستند و در طبقه بندی موثر هستند را حفظ میکند و باقی نقاط را دور می ریزد.

لایه ادغام به عنوان لایه نمونه برداری فرعی نیز شناخته می شود. برای کاهش ابعاد تصویر بین دو لایه همزمان قرار می گیرد. علاوه بر این، عملیات ادغام پیچیدگی محاسباتی شبکه را به حداقل می رساند. که در اینجا از روش Max پنجره های 3*3 استفاده شده است.

• Dropout:

با استفاده از dropout به صورت تصادفی تعدادی از نورون ها رو خاموش می کنیم تا از overfitting جلوگیری شود این کار در انتهای هر لایه کانولوشنی انجام میپذیرد. همچنین با اینکار باعث می شویم که همه نورون ها در آموزش مشارکت داشته باشند و وزن یک سری از نورون ها بیهوده زیاد نشود. این لایه بعد از هر لایه کانولوشنی با مقادیر 0.1 تا 0.4 قرار داده شده است.

در لایه آخر از 2 لایه fully connected با اندازه 1024 و 10 (10 کلاس) و بین آنها لایه dropout با اندازه 0.5 و batch normalization استفاده شده است تا عملیات لیبیل دهی با استفاده از فیچر مپ های ساخته شده در 4 لایه کانولوشنی قبلی را انجام دهد.

3-4. نمودارهای accuracy و loss و هم چنین Confusion matrix و مقادیر precision ، Recall و f1score را برای هر کدام از سه روش بهینه سازی بیان کرده و مقایسه کنید.

معیار های precision و recall و F-Score را از روی ماتریس Confusion میتوان به صورت زیر محاسبه کرد.

$$precision = \frac{TP}{TP + FP}, \quad Recall = \frac{TP}{TP + FN}, \quad Fscore = \frac{2 \times precision \times Recall}{(precision + Recall)}$$

بدین منظور از loss = MSE , epoch=20 , batch=256 برای تمامی مدلها استفاده شده است.

Adam •

```
model.compile(loss='MSE',optimizer=tf.optimizers.Adam(learning_rate=0.0001),metrics=['accuracy'])
fitting=model.fit(X_train, y_train, batch_size=256, epochs=20, validation_split=0.2)
```

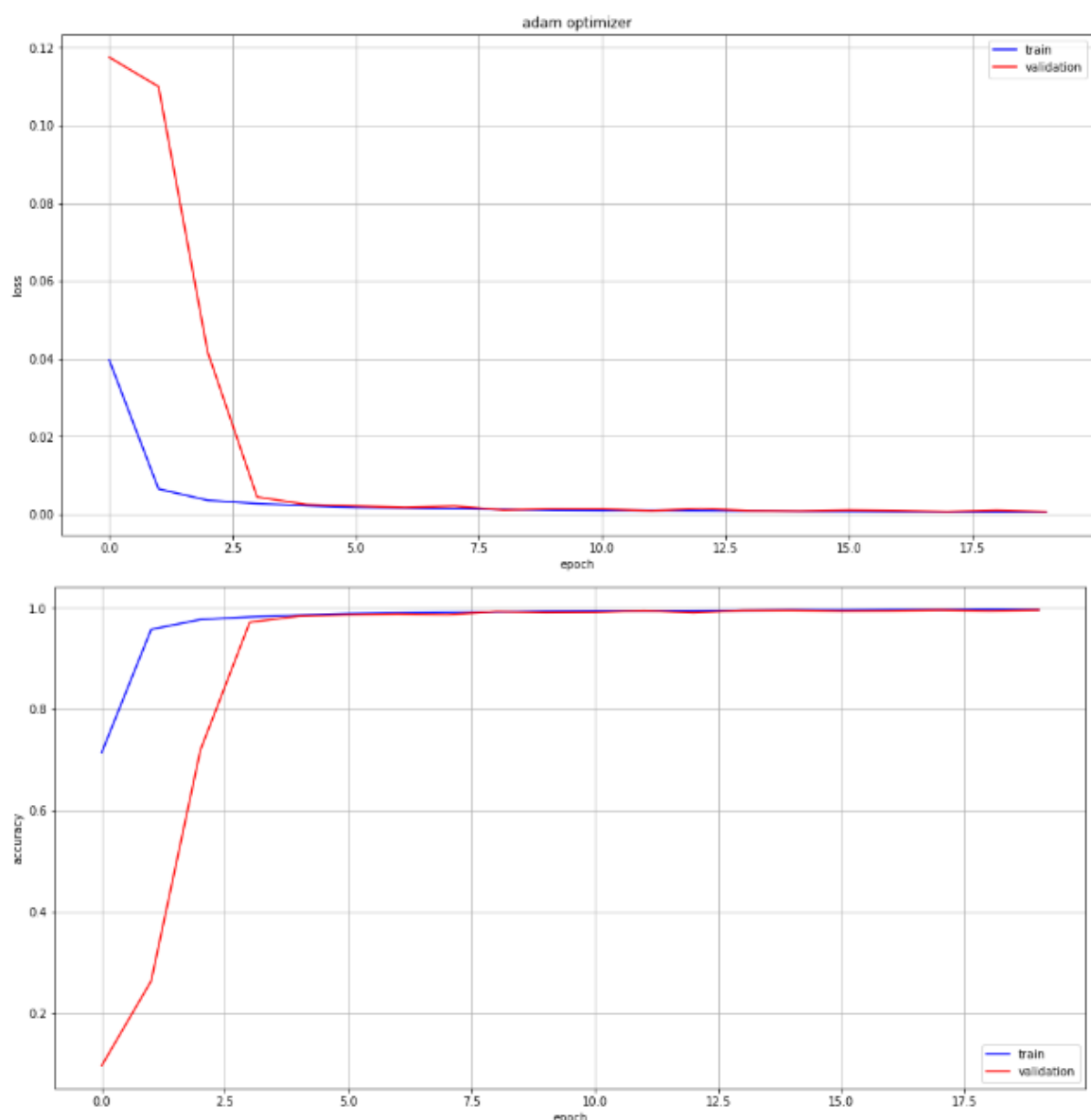
روند آموزش:

```
Epoch 13/20
188/188 [=====] - 16s 83ms/step - loss: 9.2442e-04 - accuracy: 0.9943 - val_loss: 0.0015 - val_accuracy: 0.9904
Epoch 14/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 8.4294e-04 - accuracy: 0.9947 - val_loss: 8.8443e-04 - val_accuracy: 0.9949
Epoch 15/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 7.1576e-04 - accuracy: 0.9956 - val_loss: 8.0862e-04 - val_accuracy: 0.9951
Epoch 16/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 7.3230e-04 - accuracy: 0.9955 - val_loss: 0.0011 - val_accuracy: 0.9934
Epoch 17/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 6.4540e-04 - accuracy: 0.9960 - val_loss: 9.1866e-04 - val_accuracy: 0.9939
Epoch 18/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 6.1811e-04 - accuracy: 0.9961 - val_loss: 6.7688e-04 - val_accuracy: 0.9958
Epoch 19/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 5.5854e-04 - accuracy: 0.9967 - val_loss: 0.0010 - val_accuracy: 0.9937
Epoch 20/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 6.0836e-04 - accuracy: 0.9963 - val_loss: 6.6289e-04 - val_accuracy: 0.9958
```

نتایج:

```
# Plot the Loss function for train & validation
fig = plt.figure(figsize=(16,8))
plt.plot(fitting.history['loss'],'b')
plt.plot(fitting.history['val_loss'],'r')
plt.title('adam optimizer')
plt.ylabel('loss')
plt.xlabel('epoch')
```

```
plt.legend(['train', 'validation'])
plt.grid()
# Plot the Accuracy
fig = plt.figure(figsize=(16,8))
plt.plot(fitting.history['accuracy'],'b')
plt.plot(fitting.history['val_accuracy'],'r')
plt.ylabel('accuracy')
plt.xlabel('epoch')
plt.legend(['train', 'validation'])
plt.grid()
```


شکل 3-5 نمودار دقت و LOSS برای بهینه ساز Adam

```
y_pred= np.argmax(model.predict(X_test),axis=1)
```

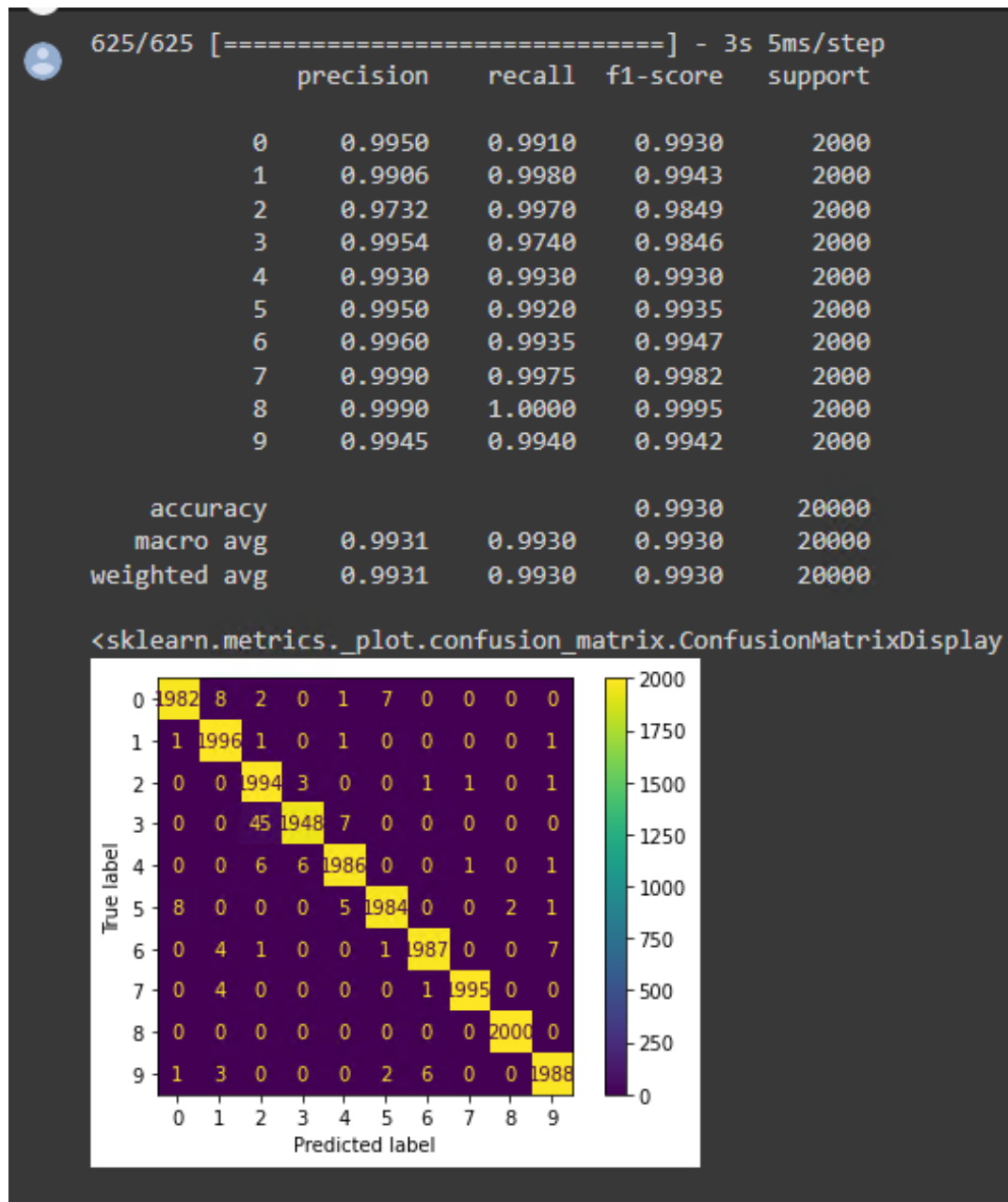


```

y_t = np.argmax(y_test, axis=1)

print(classification_report(y_t, y_pred, digits=4))
print(ConfusionMatrixDisplay.from_predictions(y_t, y_pred))

```


Adadelata •

```

model.compile(loss='MSE',optimizer=tf.optimizers.Adadelata(learning_rate=1),metrics=['accuracy'])
fitting=model.fit(X_train, y_train, batch_size=256, epochs=20, validation_split=0.2)

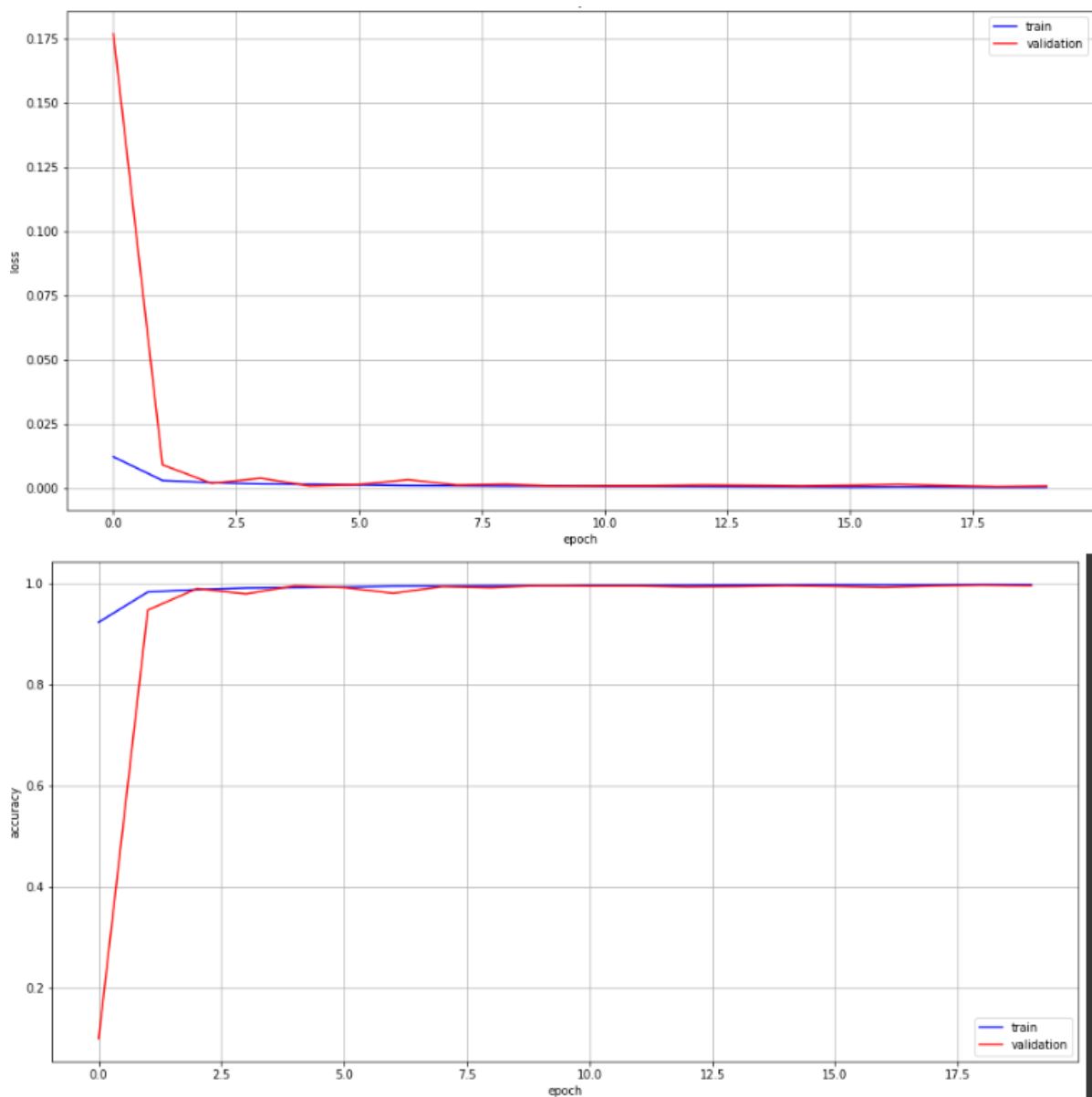
```

```

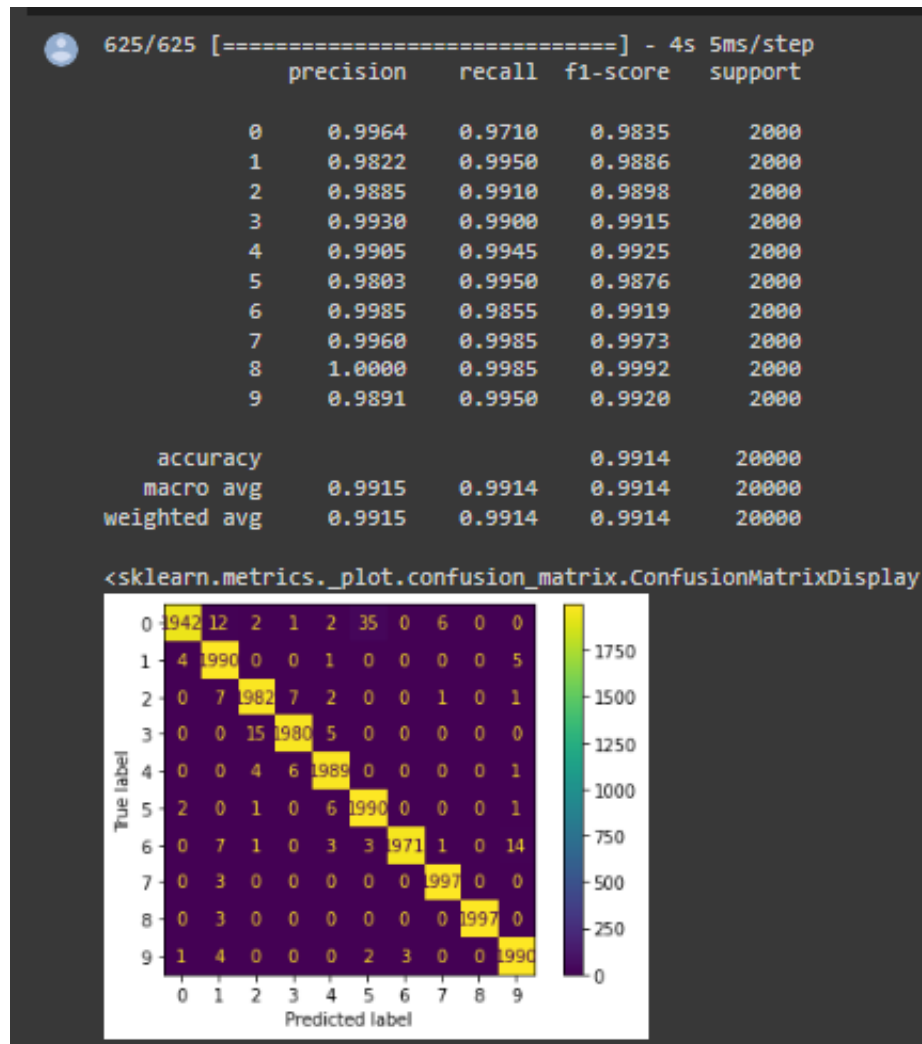
Epoch 15/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 4.6633e-04 - accuracy: 0.9972 - val_loss: 8.2326e-04 - val_accuracy: 0.9952
Epoch 16/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 3.7434e-04 - accuracy: 0.9978 - val_loss: 0.0010 - val_accuracy: 0.9940
Epoch 17/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 4.9207e-04 - accuracy: 0.9972 - val_loss: 0.0014 - val_accuracy: 0.9921
Epoch 18/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 4.3784e-04 - accuracy: 0.9974 - val_loss: 9.2238e-04 - val_accuracy: 0.9948
Epoch 19/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 3.2269e-04 - accuracy: 0.9981 - val_loss: 5.7268e-04 - val_accuracy: 0.9966
Epoch 20/20
188/188 [=====] - 16s 84ms/step - loss: 3.4425e-04 - accuracy: 0.9979 - val_loss: 7.6889e-04 - val_accuracy: 0.9954

```

نتایج:

شکل 3-6 نمودار دقت و LOSS برای بهینه ساز Adelta

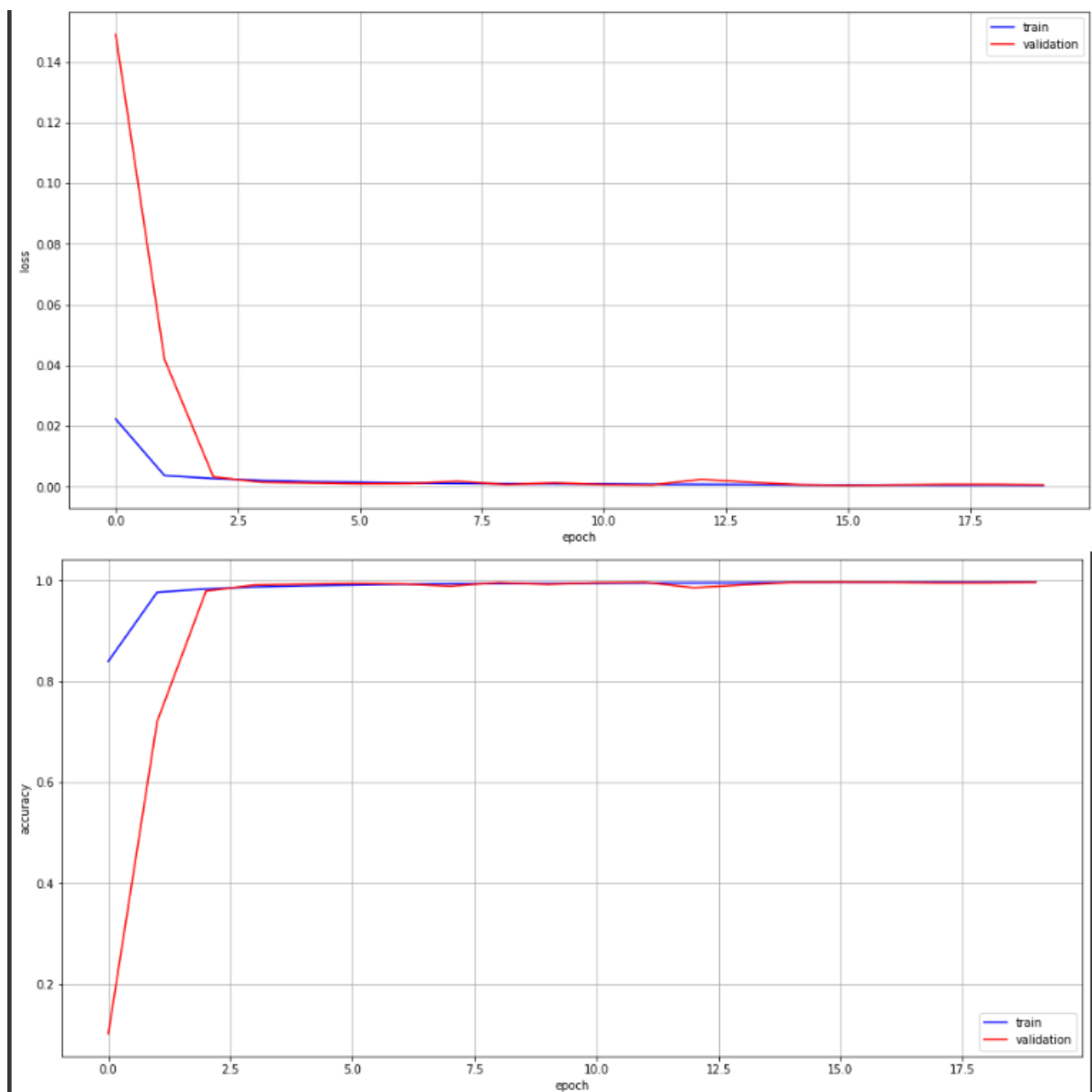

Momentum •

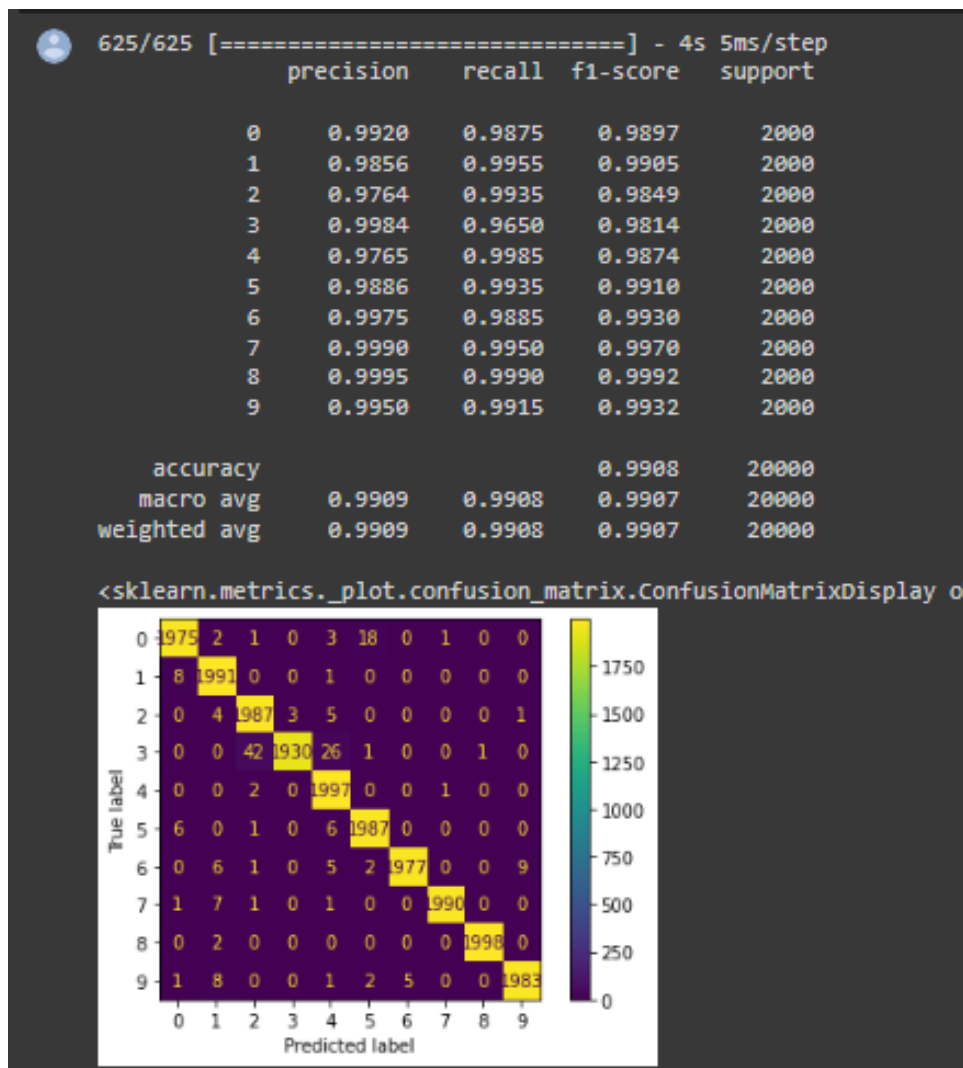
```
model.compile(loss='MSE',optimizer=tf.optimizers.SGD(learning_rate=0.1, momentum=0.9),metrics=['accuracy'])
fitting=model.fit(X_train, y_train, batch_size=256, epochs=20, validation_split=0.2)
```

```
Epoch 15/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 6.3663e-04 - accuracy: 0.9959 - val_loss: 7.3964e-04 - val_accuracy: 0.9957
Epoch 16/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 6.5319e-04 - accuracy: 0.9963 - val_loss: 5.0768e-04 - val_accuracy: 0.9968
Epoch 17/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 6.4497e-04 - accuracy: 0.9959 - val_loss: 6.7491e-04 - val_accuracy: 0.9957
Epoch 18/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 5.6470e-04 - accuracy: 0.9964 - val_loss: 8.2113e-04 - val_accuracy: 0.9948
Epoch 19/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 6.0242e-04 - accuracy: 0.9962 - val_loss: 8.1135e-04 - val_accuracy: 0.9949
Epoch 20/20
188/188 [=====] - 16s 85ms/step - loss: 5.2818e-04 - accuracy: 0.9967 - val_loss: 6.8913e-04 - val_accuracy: 0.9960
```

نتایج:

شکل 3-7 نمودار دقت و LOSS برای بهینه ساز Momentum

میتوان مشاهده کرد که تمامی مدلها در تشخیص عدد 3 با 2 و 0 با 5 بد عمل کرده اند. و نمودار loss و دقت برای داده های ولیدیشن از ایپاک سوم بهبود یافته است و از ایپاک 5 به بعد تقریباً به مقدار ثابتی رسیده است.

3-5. معماری و پارامترهای بهترین شبکه را بیان کنید.

پارامترهای کلی در نظر گرفته شده برای تمامی مدلها بصورت زیر می باشد:

```
fitting=model.fit(X_train, y_train, batch_size=256, epochs=20, validation_split=0.2)
```

طبق نتایج قسمت قبل بهترین بهینه سازها به ترتیب و بهترین پارامترهای هر بخش بصورت زیر است:

1. Adam optimizer with : learning_rate=0.0001 , loss='MSE'
2. Adadelata optimizer with : learning_rate=1 , loss='MSE'

3. Momentum optimizer with : SGD(learning_rate=0.1, momentum=0.9) , loss='MSE'

باید دقت شود که تفاوت دقت بین مدل‌های مذکور در حدود 0.05-0.1 می باشد.